

РОЗВИТОК ПРОДУКТОВОГО ІТ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Хе Сіньюй, Білоцерківський О.Б.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

ІТ-галузь відіграє важливу роль в економіці України, адже вона генерує 4,5 % ВВП країни та становить 12 % в експорті, зокрема у 2022 році, за даними Нацбанку, ІТ-експорт досяг небачених за роки незалежності \$7,3 млрд [1]. У спрощеному вигляді українська ІТ складається з двох частин [2]: 1) сервісні компанії, які надають послуги з розробки програмного забезпечення на замовлення; 2) продуктові компанії, які розробляють програмне забезпечення для створення власного продукту і його подальшої реалізації. Важливість продуктових компаній полягає в тому, що, на відміну від аутсорсингових компаній, які створюють робочі місця в першу чергу для технічних фахівців, продуктові компанії потребують значно більше нетехнічного персоналу для виведення продуктів на ринок, продажів і інших бізнес-функцій. Тому, якщо в аутсорсинговій компанії один технічний співробітник створює 0,16 нетехнічного робочого місця всередині своєї компанії, то в продуктивній компанії - у 8 разів більше. На жаль, війна призвела до змін у розміщенні продуктивних сил в українському ІТ та її структурі: багато ІТ-компаній переїхало зі сходу України на захід чи закордон [3], кількість айтивців, які працюють у продуктивних компаніях, зрівнялась з аутсорсингом і становить 40 %, при цьому 50 % айтивців у Києві, 43 % у Одесі та 40 % у Дніпрі працюють саме в цих компаніях [4]. Результати кластерного аналізу за літо 2023-зиму 2024 показують, що лідируючі позиції за кількістю ІТ-компаній та фахівців займають Київ і Львів (1-й кластер); Харків, Дніпро, Одеса, Вінниця (2-й кластер), а за кількістю міст, айтивців та технічних фахівців серед них у 1-й кластер входять сервісні компанії: EPAM, Softserve, GlobalLogic, а у 2-й кластер – крім сервісної Luxoft ще й продуктові компанії: Evoplay, Ajax Systems і Genesis.

Література:

1. Аутсорсери та продуктові зірки Ajax і Genesis. 10 найбільших ІТ-компаній України (і бонус: хороші показники творців Monobank) : Forbes. URL: <https://forbes.ua/innovations/u-softserve-naybilshiy-vitorg-u-luxoft-temp-rostu-ajax-systems-ta-genesis-edini-produktovi-kompanii-u-reytingu-yaki-it-kompanii-potrapili-u-reyting-200-lideriv-ukrainskoi-ekonomiki-vid-forbes-13112023-17218> (дата звернення: 10.05.2024).
2. Зелена книга «Сфера продуктивних ІТ-компаній і стартапів» : Платформа ефективного регулювання. URL: <https://regulation.gov.ua/book/172-sfera-produktivnih-it-kompanij-i-startapiv> (дата звернення: 10.05.2024).
3. Скомкіна Д.А., Білоцерківський О.Б. Розвиток української ІТ-індустрії в умовах російської агресії. *Теоретичні та практичні дослідження молодих вчених*: зб. тез доп. 16-ї Міжнар. наук.-практ. конф. магістрантів та аспірантів, 14-16 грудня 2022 р. Харків: НТУ"ХПІ", 2022. С. 241-242.
4. Київ - центр продукту, Львів - аутсорсу. 10 найцікавіших фактів про продуктові компанії України: dev.ua. URL: <https://dev.ua/news/produktovi-kompanii-ukrainy-1696231810> (дата звернення: 10.05.2024).